

SHAHAR BOYLAB SAYOHALAT

Bizning maktabda ta'lim-tarbiya juda yaxshi yo'lga qo'yilgan. Maktabimizda har xil to'garaklar ishlab turibdi. Menga ayniqsa, ona tili, adabiyot va matematika to'garaklari yoqadi. Ona tili va adabiyot fanidan to'garaklarni bizga sinf rahbarimiz Ro'zgul opa Karimbekova o'tkazadilar. Ular darslarni juda qiziqarli olib boradilar. Matematikadan esa Nigora opa Mavlonova dars beradilar. Ular talabchan va mehribonlar. Bo'sh vaqtidan unumli foydalanih maqsadida 8 noyabr kuni Muyassar opa Mutualova va Aqida opa Tojiboyevalar boshchiligidagi sayohatga chiqdik. Xolida opamlar bizga yo'l-yo'lakay O'zbekiston tarixidan qisqacha ma'lumot berib o'tdilar. Qanchadan-qancha bobokalonlarimizning qonlari to'kilgan «Shahidlar xotirasi» xiyoboniga bordik.

Keyin «Sobir Rahimov» tumaniga yo'l oldik. Mahallalar orasida, mahalla idorasiga keldik. Idoradan bir otaxon chiqib, bizni o'sha mahalladagi ko'hna masjidga taklif qildilar. U yerda juda chiroyli kutubxona tashkil etilibdi. Aytishlaricha, bu yerni qurishga yarim kilogramm tilla ketgan ekan. Undan keyin «Shayxontohur» mahallasiga yo'l oldik. Islom universiteti bilan yaqindan tanishib chiqib, so'ng «Poyezdlar muzeyi»ga bordik. U yerda poyezdlar tarixiga oid qiziqarli manbalarni ko'rib hayratlandik. Bir olam taassurotlarga ega bo'lishimizga ko'maklashgan ustozlarimizdan juda minnatdor bo'ldik.

Dilshod USMONOV,
Akmal Ikromov tumanidagi Ahmad
Yassaviy nomli 203-o'rta maktabning
5- «J» sinf o'quvchisi.

XATLAR TEGIROMONI

Men sizlarga hozir Bumminging ta'tili so'zlamoqchiman. Bummi o'rmonga borib, o'ziga qulay joydan chodir yasab oldi. Qorni ham ochiqqani uchun qozonchasini olib ovqat qilishga kirishdi. Hamma masalliq tayyor bo'lganidan so'ng o'tin terib olish uchun o'rmon

qo'ziqorin teramiz, do'stlarim bilan tanishtiraman, faqat bitta iltimos, men ham chodiringda yashay, kuz keldi sovqotayapman, iltimos, - dedi quyon.

Bummi rozi bo'ldi. Endi quyon bilan Bummi ertalab birga turadi. Quyon Bummini

OL'TIN KUZ NIHOYASI
o'rmon da g i
barcha hayvonlar bilan tanishtirdi.
Olmaxon nonushtaga yong'oq
teradi, quyon qo'ziqorin, Bummi esa
o'tin teradi. Qarg'a ularga
shahardan yangiliklar keltiradi.
Xullas, o'rmonda Bumminging ta'tili
do'stleri davrasida zavq-shavq bilan
o'tmoqda.

*Nemis tilidan
Samarqand viloyati,
Oqtosh shahridagi
59-maktab o'quvchisi
Oynisa ESHMURODOVA
tarjima qildi.*

oralab ketdi. Qaytib
kelsa chodir yonida quyon
o'tiribdi. Sekin borib quyonga
salom berdi.

- Salom quyon, - dedi u.
- Vaalaykum assalom, - deb
javob qaytardi.

- Bu yerda nima qilyapsan - deb
so'radi ajablanib Bummi.
- Sen bilan
do'stlashmoqchiman, so'ng
o'rmonni ko'rsataman,

Bir mактабдан иккি мактуб

Men bir kuni ko'chada ketayotib, maydonchani supurayotgan ayolni ko'rdim, u barglarni yig'ib yoxayotgan edi. So'ng o'yladim, shuning o'rniga barglarni yerga ko'msa bo'lar edi-ku, yerda chirib o'g'it bo'lardi. Ekoliyani buzmaslikka ozgina bo'lsa ham hissa qo'shgan bo'lar edi.

Ota-bobolarimiz
«suvga

TOZA HAYO · TANGA DAYO

t u f l a b
bo'lmaydi», deb aytishar edi, suv
obi-hayot hisoblangan.

Nonsiz yashashga chidash mumkinu lekin suvsiz yashash amri mahol. Hozir esa suvni isrof qilishmoqda. Arik suvlariga hammom va hojatxonalarining chiqindi suvlarini chiqarib yuborishmoqda. Axir, bularning hammasi gunoh hisoblanadi, bularning ham savol-javobi bor-ku! Mana shu oqar suvlarda yozning issiq kunlarida ko'pchilik cho'miladi, shundan keyin har xil kasalliklar kelib chiqadi.

Shu kichkinagina maqolamni o'qib, ko'pchilik o'ziga xulosa chiqara olsa yaxshi bo'larmidi, deb o'layman.

Adham MUHAMEDOV,
274- maktabning 5- «V» sinf o'quvchisi.

Bir kuni
m a k t a b g a
ketayotgan edim.

Ko'chada quvurdan oqib yotgan suvga ko'zim tushdi. Suv bekorga oqib yotgan edi. Men shu xonodonning eshigini taqillatdim. Hech kim javob bermagach, ichkariga kirdim. Ichkarida daraxtlarni kesayotgan otaxonga ko'zim tushdi. Men odob bilan salom berdim va

USTOZINGGA RAHMAT!

ko'chada
bekorga suv oqib yotganini
aytdim. Yana ularga o'qituvchimiz bizga
o'rgatganlaridek, Orolning suvi qurib
qolayotganligini, u yerdagi bolalar kasal
bo'layotganligini aytdim. Shuning uchun
suvni isrof qilish kerak emas, deb
tushuntirdim. Bobo mening boshimni silab
«Ustozingga rahmat», dedilar va suvni
o'chirib qo'ydilar.

*Dilnoza ISAMUHAMEDOVA,
Toshkent shahar, Yunusobod
tumanidagi 274- maktabning
5- «V» sinf o'quvchisi.*

«MEN NECHUN SEVAMAN O'ZBEKISTONNI?»

Har bir inson xayolga cho'mib qolar ekan, «Ona Vatan», «Do'stlik», «Ota-onaga hurmat», yana kimdir «Ustoz» haqida o'ylaydi. Qo'limga qalam olarkanman, o'z ona Vatanimning go'zal tabiatiyu uning bepoyon manzilohollarini tasvirlagim keldi.

Vatanni oq sut bergen onaga qiyoslashadi. Inson uchun quyosh, havo, suv, non, ota-ona qanchalik aziz, mo'tabar bo'lsa, Vatan ham shunchalik aziz va mo'tabardir. Dunyoda Vatandan ortiq mehriqiyoh bormi? Yo'q albatta, u ona kabi yagona. Ona zamirimizning manzaralarini ta'riflashga til ojizlik qiladi. Biz yashayotgan mamlakat O'zbekiston deb ataladi.

O'zbek xalqi erkin, ya'ni o'ziga xon, o'ziga bek bo'lib yashashni istardi. Mana u orzusiga erishdi. Ammo, mana shu tinchligimizni, hurligimizni ko'rolmaydigan ayrim g'arazli kishilar yurtimizga, ona zaminimizga yomon ko'z bilan qarab, o'z ta'sirlarini o'tkazishga harakat qilmoqdalar. Albatta, biz yoshlar ham vatangadolarga qarshi turishimiz, ularning yovuz niyatlarini amalga oshirishga yo'l qo'ymasligimiz zarur. Mana shunday kimsalar o'z Vataniga, ota-onasiga qarshi qo'l ko'targan insonlardir. Nahotki, o'z Vatanining nonini yeb, tuzini ichib, o'z yurtiga sotqinlik qilsa, bu adolatdanmi? Aziz yoshlar mana shunday bilib-bilmay qilib qo'ygan xatolari uchun azob chekayotgan Vatangadolarga nima deysiz?

Prezidentimiz shunday deydi:
«Oldimizda nihoyatda muhim, kelajagimizni hal qiluvchi yangi vazifalar turibdi. Bu vazifa erkin fuqarolik jamiyatining ma'naviyatini shakllantirish, boshqacha aytganda, ozod, o'z haq-huquqlarini yaxshi taniyadigan, boqimandalikning har qanday ko'rinishlarini o'zi uchun or deb biladigan, o'z kuchiga, aqliga ishonib yashaydigan ayni zamonda o'z shaxsiy manfaatlarini xalq, Vatan manfaatlari bilan uyg'un holda ko'radigan komil insonlarni tarbiyalashdan iboratdir».

Biz yoshlar ham aql, kuchimizga ishongan holda o'z ona yurtimizning sobiq qo'riqchisiga aylanaylik.

*Maqsuda QURBONOVA,
Buxoro viloyati,
Qorako'l tumanidagi
7- maktabning
8- sinf o'quvchisi.*

16

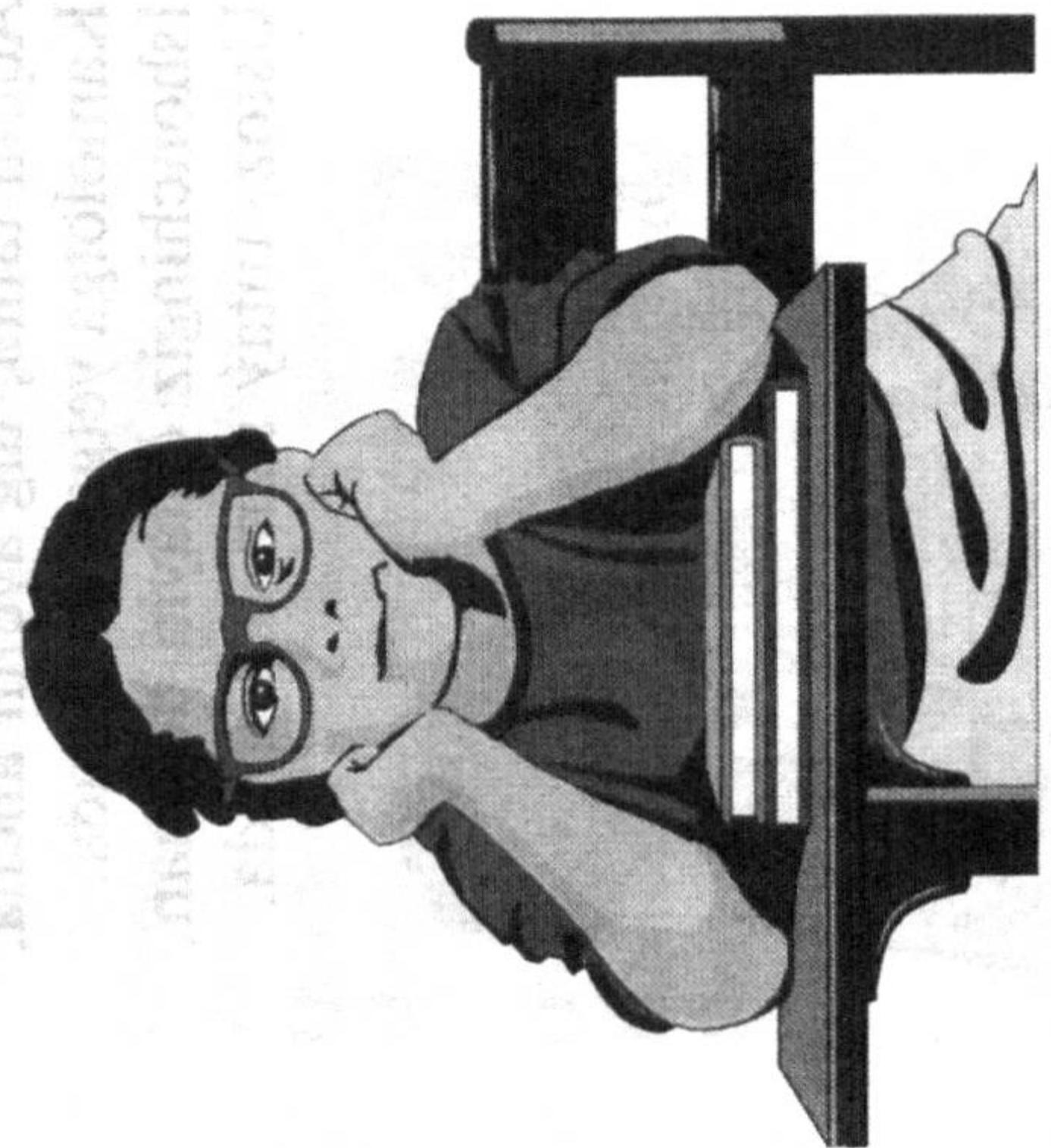
Xayolingni jamlab ol, deya,
Turtdim, ko'zim ustozdan uzmay.
Do'stim esa parvoyi falak,
Xayol surar pinagin buzmay.

- Xayol surish juda mazza-da,
Kayfiyatim ko'rib, holim so'r.
Gaplaringa ishomasang gar,
O'zing ham bir xayol surib ko'r!

Cho'militirar shirin o'ylarg'a,
Kayfiyatting ko'tarar gohi.
Xayol surgin mayliga, ammo,
Bo'lgin dunyo ishlar ogohi.
Mana, men xayol suryapman,
Nigohim-la chizib doira.
She'rilar yozsam, ilhomim jo'shib,
Zulfiyadek bo'lsam shoira...

XAYOLPARAST DO'STIM

Ustoz kirdi, dars boshlandi,
Tinchib qoldi sinfmiz shu'on.
Yonimdag'i bir partadoshim,
O'y suradi, xayol parishon.

15

SHUKUR QIL

Dardlarim ko'p, demagin nolib,
Ayt, nelardan bu ko'ngling to'imas?
Goh orzuying ushaladi, goh ...
Umr o'zi armonsiz bo'imas.

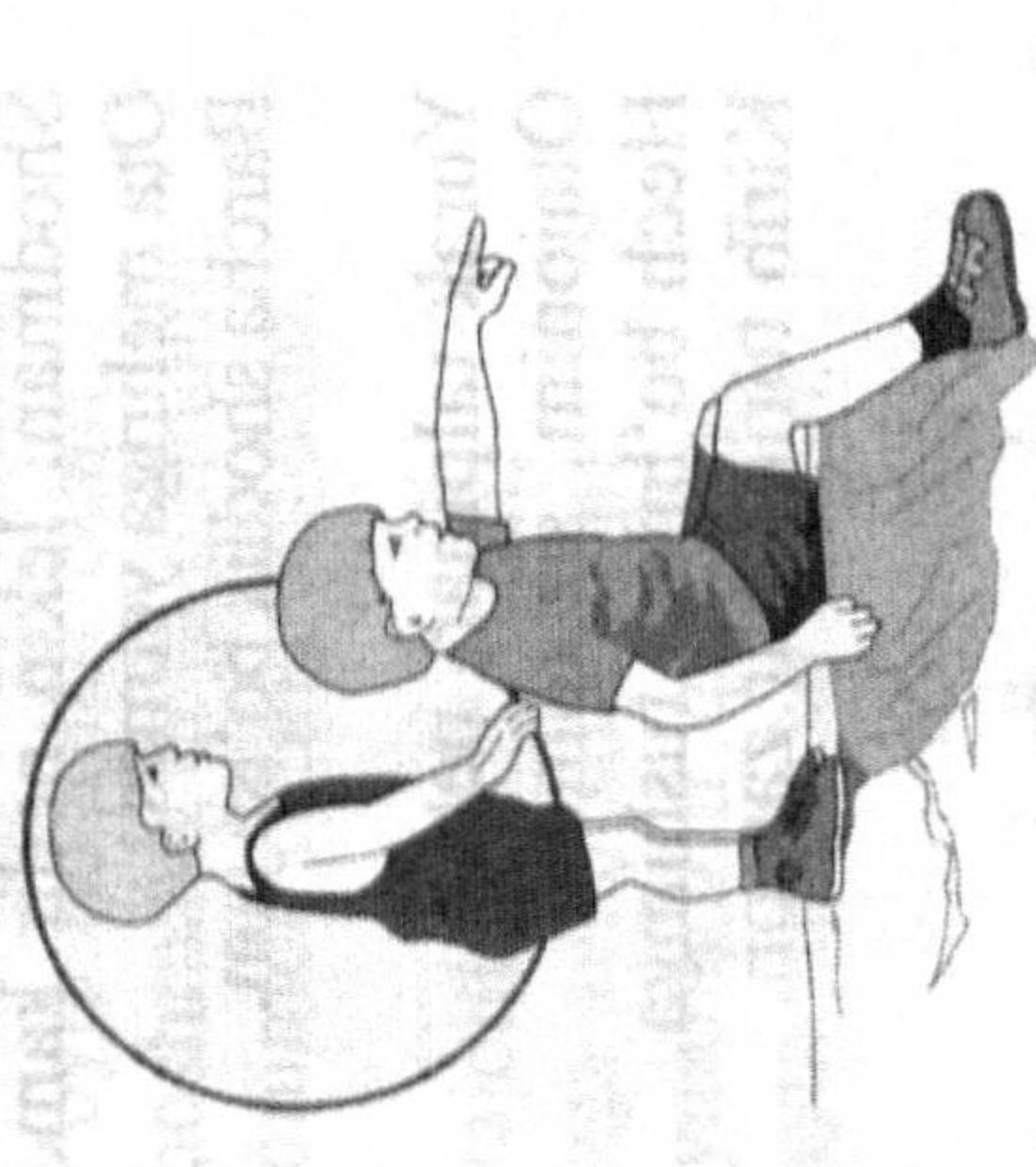
Barchamizga omonat dunyo,
Imkon qadar yaxshilik qilgin.
Inson birdekk salomat,
Yo'l ham birdekk ravonmas, bilgin.

Shunday ekan, har kunimizga,
Shukrona deb, yashang odamlar.
Inson degan nomga munosib,
Inson bo'llib yashang, odamlar.

DO'STLIK

Do'stligimiz rishtasini, qulqo'ri
Mahkam bog'lab olaylik.
Qilgan ahdu paymonga,
Doim sodiq qolaylik.

Qanday yaxshi har damda,
Do'sting sen bilan yursa.
Yaxshi va yomon kuningda,
Doin yoninda tursa.

8

Faroxat JABBOROVA

OYAMMA OTI CHOCH BO'YSA

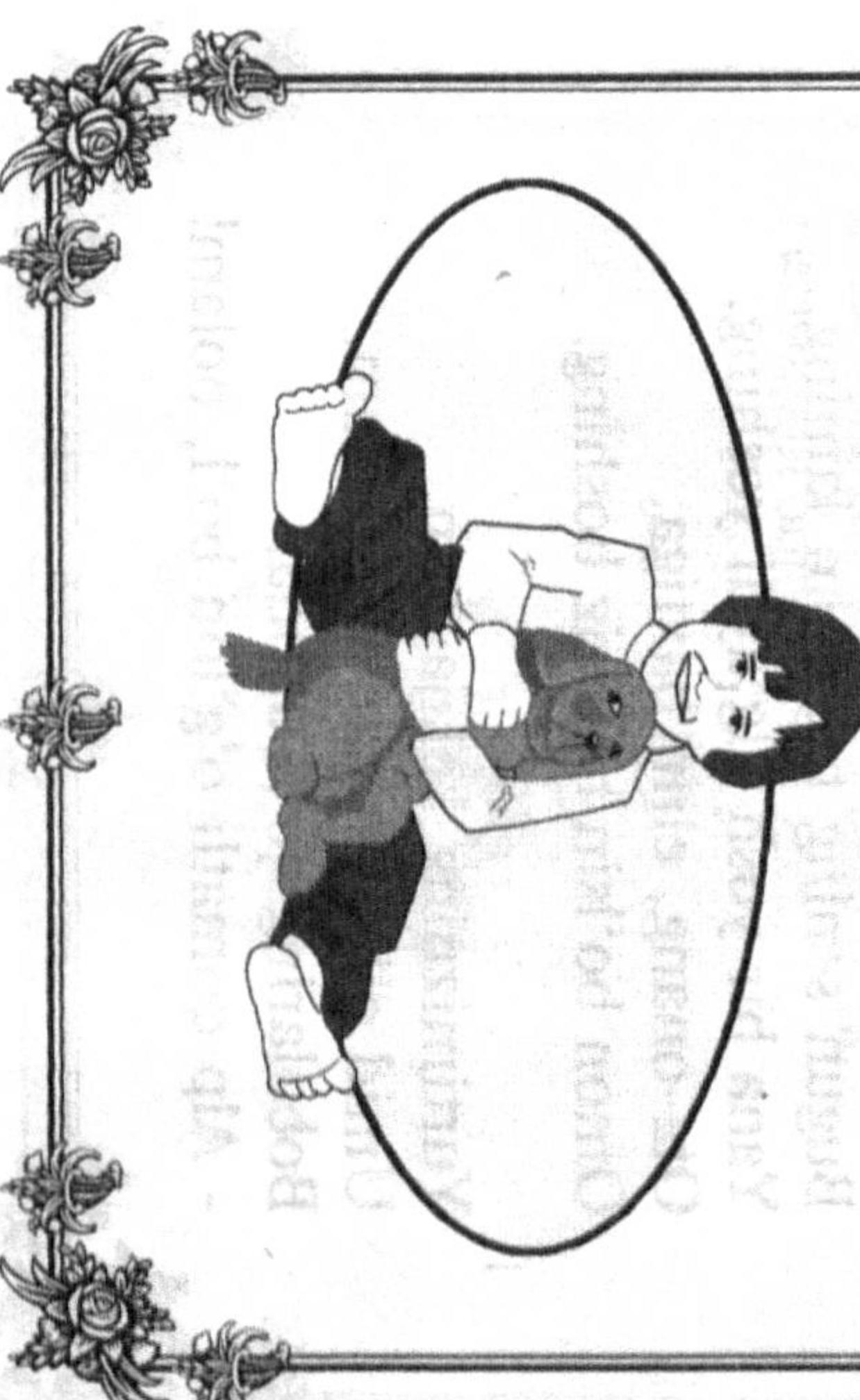
TABARRUK QALAM
She'riyatning qutlug', yo'lida,
Umid bilan tashhadim qadam.
Ezgulikni yozib hormasin,
Q'o'limdagi tabarruk qalam.

«Tong yulduzi» - 2001

Bilmay o'sgin qayg'u neligin,
Ezguliklar hamrohing bo'isin.
Ota-onang ishochchin oqla,
Yo'ling ravon, nurlarga to'lsin.

Yulduzardek chaqnaydi ko'zing,
Porloq kundan beradi darak.
O'z ismingga munosib bo'lgin,
Boburjonim, ayyom muborak!

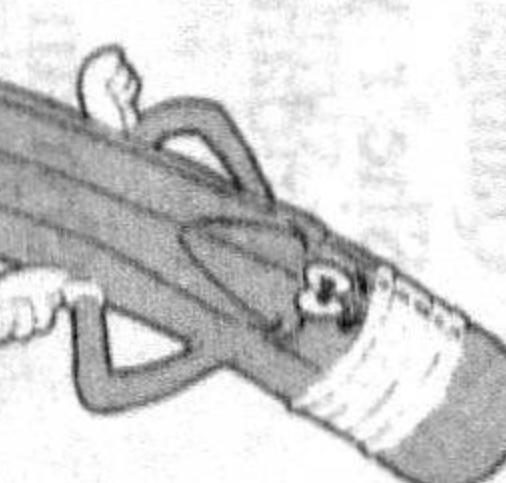

Borliqa oqshom cho'kdi,
Osuda tun qorong'u.
Uxlamoqchi bo'laman
Tinchlik bermaydi tuyg'u.

Oron olyapti ukam,
Uyquga hech to'ymaydi.
Faqt mengina bedor,
Qalamim tinch qo'ymaydi.

Goh unga qilib havas,
Ma'yus boqib qolaman.
Tarqoq xayolim jamlab,
Chuuqur o'yga tolaman.

Mayli, oromim olgin,
Bedor o'tkazay tunni.
Hayotimga qo'shmayman,
Ijod qilмаган куни.

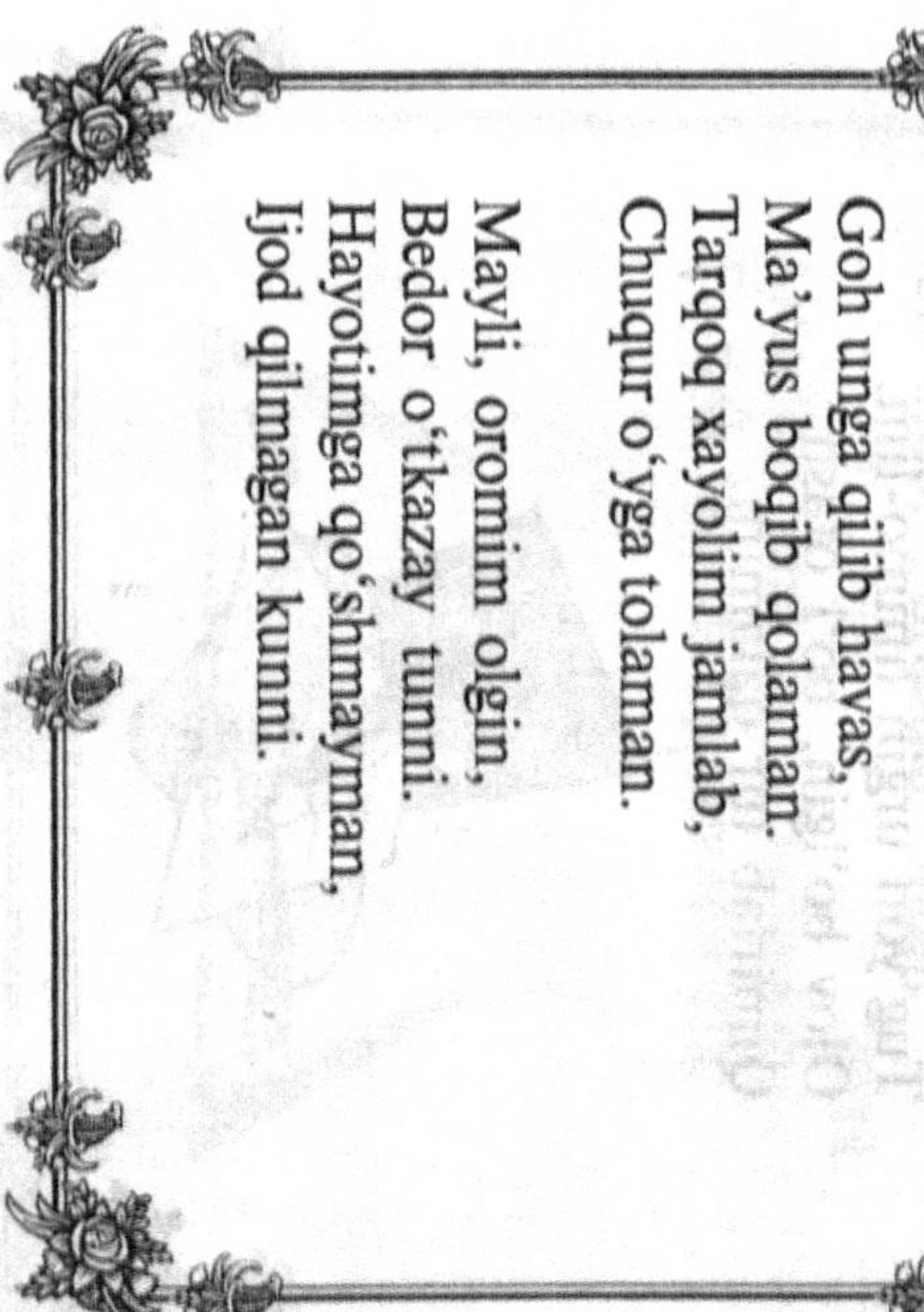

23

7

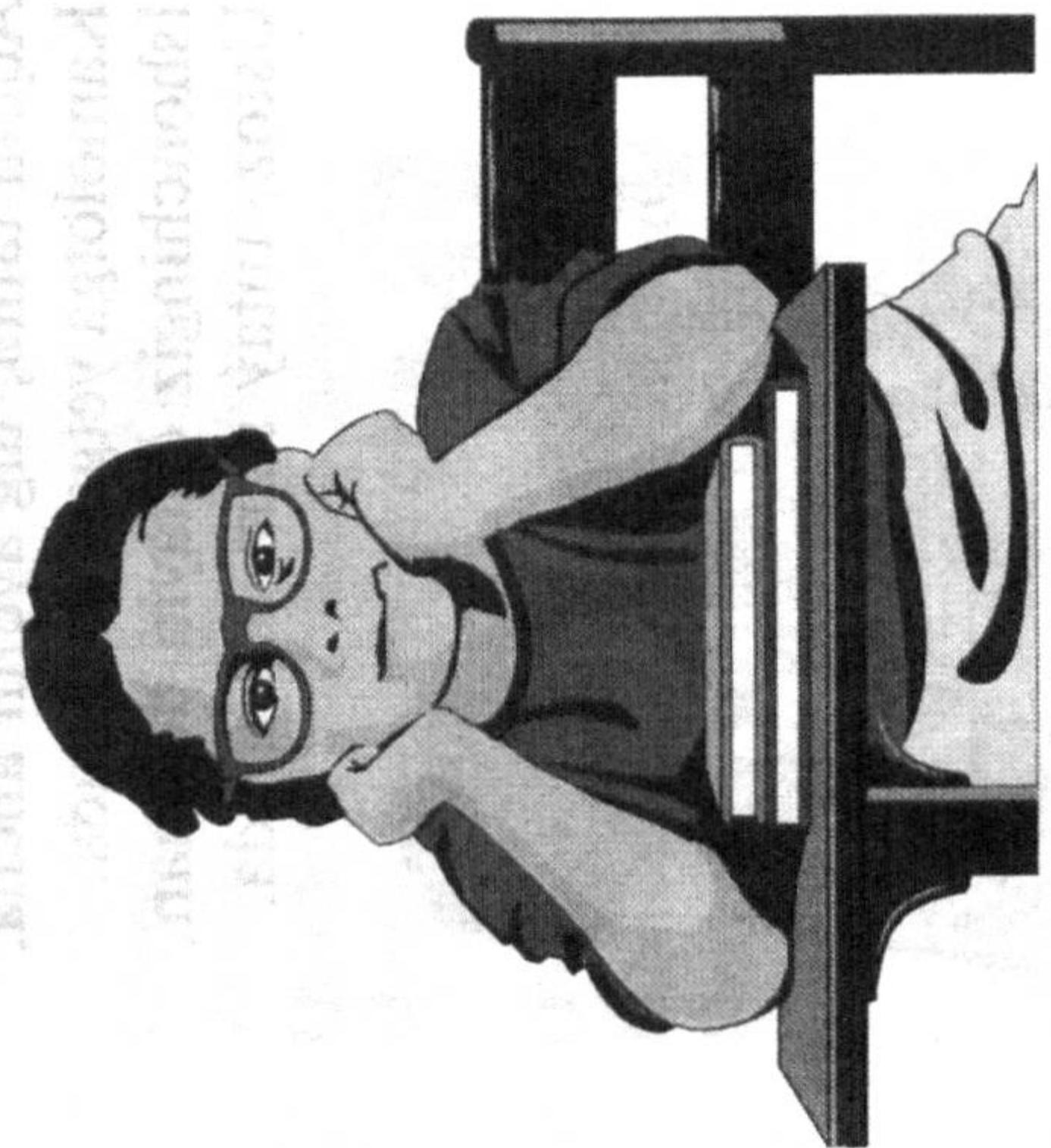
OALAMIM

Borliqa oqshom cho'kdi,
Osuda tun qorong'u.
Uxlamoqchi bo'laman
Tinchlik bermaydi tuyg'u.

XAYOLPARAST DO'STIM

Ustoz kirdi, dars boshlandi,
Tinchib qoldi sinfmiz shu'on.
Yonimdag'i bir partadoshim,
O'y suradi, xayol parishon.

15

24

MUALLIM, SIZGA RAHMAT!

Ustozim siz o'zingiz,
Shirin-shakar so'zingiz,
Mehr to'la ko'zingiz,
Rahmat sizga, muallim.
Deydi: «Bo'lilinglar sihat»,
Berar bizga maslahat,
Doin qilar nasihat,
Rahmat sizga, muallim.

Qo'lingizdag'i «Onam vaqtı chog' bo'lsa»
nomli kitobcha Faroxanning she'riy
mashqlaridan jamlangan. Umid qilamizki,
ushbu kitobcha lotin alifbosidagi
kitoblarining jayonidan munosib o'rinn
egallaydi.

Kelgusida Zulfiyaxonimdek ajoyib shoir
bo'lish istagida timinsiz izlanayotgan
tilab qolamiz.

TUG'ILGAN KUNING MUBORAK

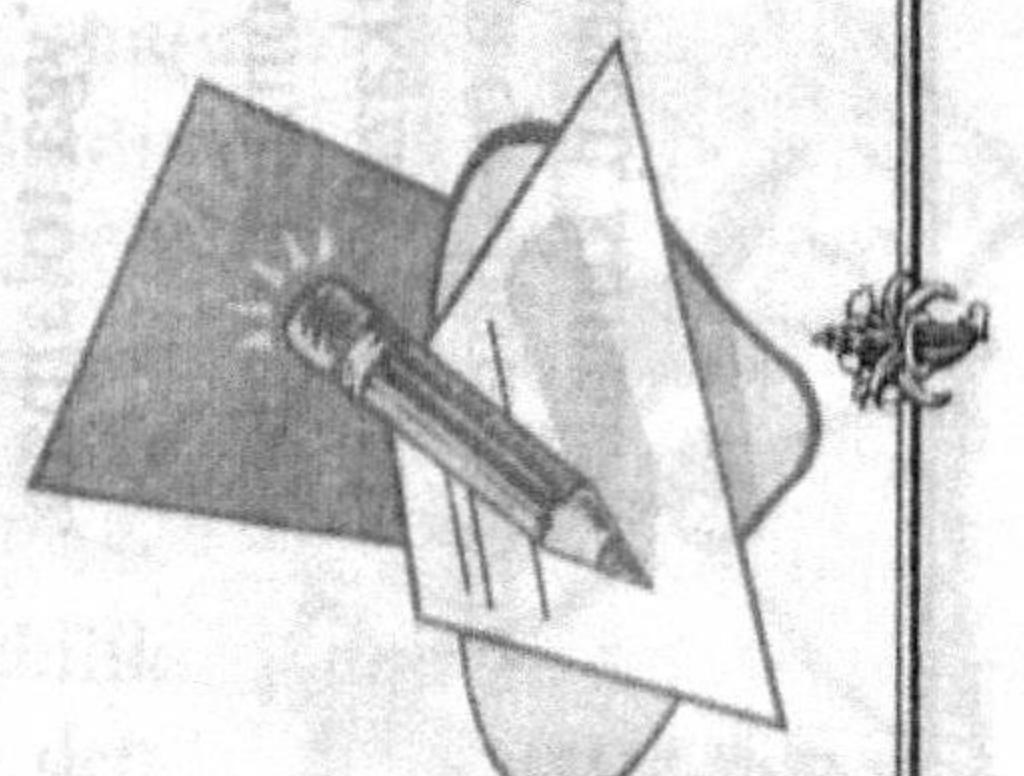
Bugun sening tug'ilgan kuning,
Yana bir yosh ulg'aydi yoshing.
Ota-onang, elim baxtiga,
Omon bo'sisin bu aziz boshing.

Yurtimizing kelajisqasun,
Umid qilar sendan keng olam.
Bodoboring qo'lli dindoda:
- Alp qonali o'shon bo'li, boldam!

Oalamim to'xtagan kun,
Qalbga otilgan o'qdır.
She'r yozolmay qolsam gar,
Undan og'ir kun yo'qdir.

Odan ilhom olib yoz,
Bir joyda turma saqat.
Yuragimni og'ritma,
Buncha bo'lma beshafqat.

Bulogq bo'lib to'lib -tosh,
Tug'yon urgin limmo-lim.
Olov bo'lgin, bo'li o'otash
Qimirlab tur qalamim.

AJDODLARIM BOQQAN TUPROQ

Yurtim, o'mishingga tashlasam nazar,
Ozmi shu tuproq deya qon to'kk'an ajod?
Ko'zlarim yoshlanar, tirraydi vijud,
Bobur o'zga yurda o'tdi bo'lib yot.

Mana endi keldi bizning zamona,
Xatqim o'zligini anglati bu kun.
Yashaymiz osuda, musaffo osmon,
Egzulik jaholatdan keloldi ustun.

Yurtim, oltinga teng har qarich yering,
Tuproq'ing biz uchun muqaddas, aziz.
G'animga toptatib qo'yamaymiz aslo,
Zero, Vatan so'zi jon qadar aziz.

...

USTOZ

Ko'zlariningiz nurini oldim,
Parvonasiz doim qoshimda.
Sochingizga oqlarni soldim,
Ustoz, tutay sizni boshimda.

Aqlim tanib, ulg'aydim ancha,
Kamolotga yetgan yoshimda.
Ishonchningiz oqlayin deyman,
Ustoz, tutay sizni boshimda.

UMIDLARI KO'P ONA

- Bolam, - deding erkalab, -
Sensan jonu jahonim.
Senga tikon kirsaga,
Og'riydi mening jonim.

Oq yuvib, oq taraysan,
Ma'nolidir so'zlarig.
Menga quvvat, kuch berar,
Mehr to'la ko'zlarin.

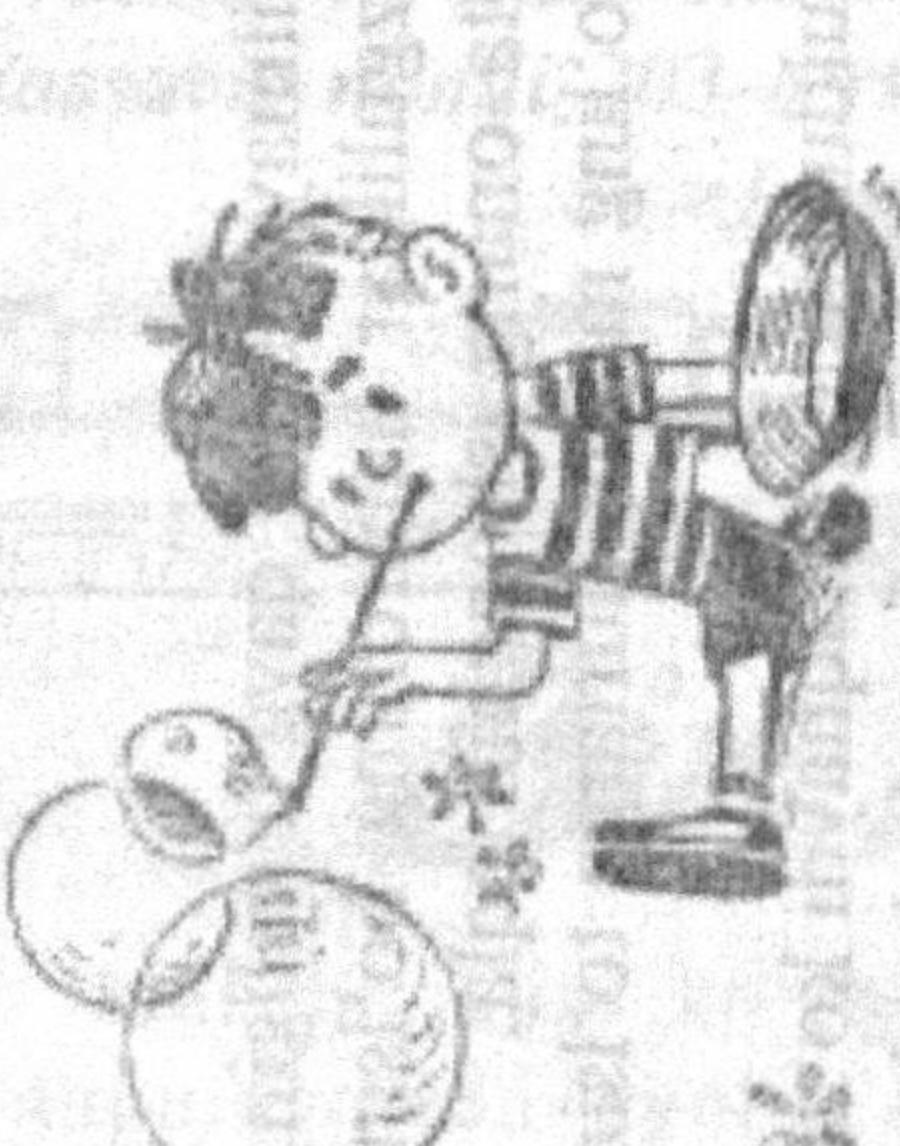
22

Afsus topmadim qayta,
Bir ko'rmoqqa bo'ldim zor.
Otajonim kegan kun,
Keng bu dunyo bo'ldi tor.

Nuroniy chehrasini,
Ko'zlarininga chizibdi.
Hikmatli so'zlarini,
Xotiranga tizibdi.

Bugun tug'ilgan kunim,
Shodman, lekin nedir kam.
Ota mehriga yetmas,
Barsha shodlik bo'lsa jam.

Yurak talpinar, netay,
Otajonim, siz tomon.
Hech bo'imsa tushimga,
Kirib turing har zamон.

TUG'ILGAN KUNING

Yurtimizing kelajisqasun,
Umid qilar sendan keng olam.
Bodoboring qo'lli dindoda:
- Alp qonali o'shon bo'li, boldam!

Har dilda jo'sh urar Vatan tuyg'usi,
Yozaman nomingni she'rimga qo'shib.
Oybarchin qizlarining,
mard o'g'lolarining,
Seni kuylaydilar yurakdan jo shib.

Barcha qora kunlar orqada qoldi,
Elim, ko'zlaringga ko'rmay endi yosh.
Ruhingni baland tut, mustaqil diyor,
Porladi boshingda nuraftshon quyoshi.

Kindik qonim to'kilgan
aziz Turonim,
Bag'ringda ulg'ayib, quvvatga to'lay.
Koringga yaramoq ezgu niyatim,
Sening bir turgaging,
posboning bo'lay.

Osmon moviy, beg'ubor,
Zamin bunchalar yumshoq.
Quyosh ham kulib boqat,
Onam vaqtib bo'lsa chog'.

O'qish, ishlarim a'lo,
Mening ham dimog'im chog'.
Dunyoda yo'qdir tashvish,
Onam vaqtib bo'lsa chog'.

Pok nurlarga belab izingni,
Qilmading hech she'iga xiyonat.
Yorug' qilib ketding yuzingni,
Noming mangu qoldi - Muhammad!

Ayting, kim ham sevmasdi uni,
Shoir, baxshi, kamtarin inson.
Eshitdimu bu shum xabarni,
Go'yo bayot to'xtadi shu on.

Qalam olsam titraydi qo'llim,
Biror so'z ham kelmas tilimga.
Chekaman oh, zirqitar tanam,
Armon solib ketding dilimga...

Birdan uyg' onib ketdim,
G'oyib bo'lildilar otam.
Shoshamang deya o'tindim,
Yonimda turing bir dam.

Otajonim, ko'p edi,
Sizga aytar so'zlarim.
Siymongizni qidirdim,
Qayta yumbiq ko'zlarim.

ARMON BO'LADING YURAKLARDA (Muhammad Yusufga)

Oizim, shahlo ko'zingda,
Ko'rmayin ko'z yoshini.
Ruhim shod bo'lsin desang,
Omon saqqa boshingni.

Seni kutar yaxshi kun,
Orom ol endi bir pas.
Shunday bir qiz bo'lginki,
Qilsinlar senga havas...

Birdan uyg' onib ketdim,
G'oyib bo'lildilar otam.
Shoshamang deya o'tindim,
Yonimda turing bir dam.

Otajonim, ko'p edi,
Sizga aytar so'zlarim.
Siymongizni qidirdim,
Qayta yumbiq ko'zlarim.

ONAM VAQTI BO'LSA CHOG'

Quvonchdan yayar dilim,
Ilhomim go'yo buloq.
Onam vaqtib bo'lsa chog'.

Ko'zlarim chaqnab turar,
Onam vaqtib bo'lsa chog'.

Osmon moviy, beg'ubor,
Zamin bunchalar yumshoq.
Quyosh ham kulib boqat,
Onam vaqtib bo'lsa chog'.

O'qish, ishlarim a'lo,
Mening ham dimog'im chog'.
Dunyoda yo'qdir tashvish,
Onam vaqtib bo'lsa chog'.

Pok nurlarga belab izingni,
Qilmading hech she'iga xiyonat.
Yorug' qilib ketding yuzingni,
Noming mangu qoldi - Muhammad!

Ayting, kim ham sevmasdi uni,
Shoir, baxshi, kamtarin inson.
Eshitdimu bu shum xabarni,
Go'yo bayot to'xtadi shu on.

Qayga uray o'zimni,
Qorong'u kunduzlarim.
Yashadim deb aytmasman,
She'r yozmagan kunlarim.

Farzandlarim oqil farzand bo'lsin deb,
Hayotlari baxt, iqbolga to'ksin deb,
Tashvishimiz bilan bo'lib ovora,
Bolam, deysiz yurakni qilib pora,
Tuzingizni oqlolsak edi zora.

Til - dil kaliti deydi xalqimiz,
Bu tilida ajoddalar g'azzallar bitar.
Shu tilda ham so'zlab,
ham kuylab turib,
Tilini o'zgaga nomardlar sotar.

Navoiy, Uvaysiy,
Beruniy, Bobur,
Ibn Sino, Furqatlar tilidir
bu til.

Ajdoddar tilini sevib, ardoqlab,
To tirik ekanniz pokizadir dil.

KO'ZLARINGIZ NAM BO'LMASIN DADAJON

XUSH QOL, MAKTABIM!

Ilm, bilim konisan,
Semi dildan maqtagum.
Bag'ringda unib-o'sdim,
Xush qol endi, maktabim.

Ustozlarim mehribon,
Sizni yodda saqlagum.
Bizza oq yo'l tilagin,
Xush qol endi, maktabim.

SHE'R YOZMAGAN KUNLARIM

JOYA MUDAYA LE'C BULVA

Nimadir kamlik qilar,
Oromsizdir tunlarim.
Har yonga silkib, tortar,
She'r yozmagan kunlarim.

Ko'nglim g'ash bo'laverar,
Bag'rimda tutunlarim.
Ko'zlarim to'lar yosha,
She'r yozmagan kunlarim.

TIL

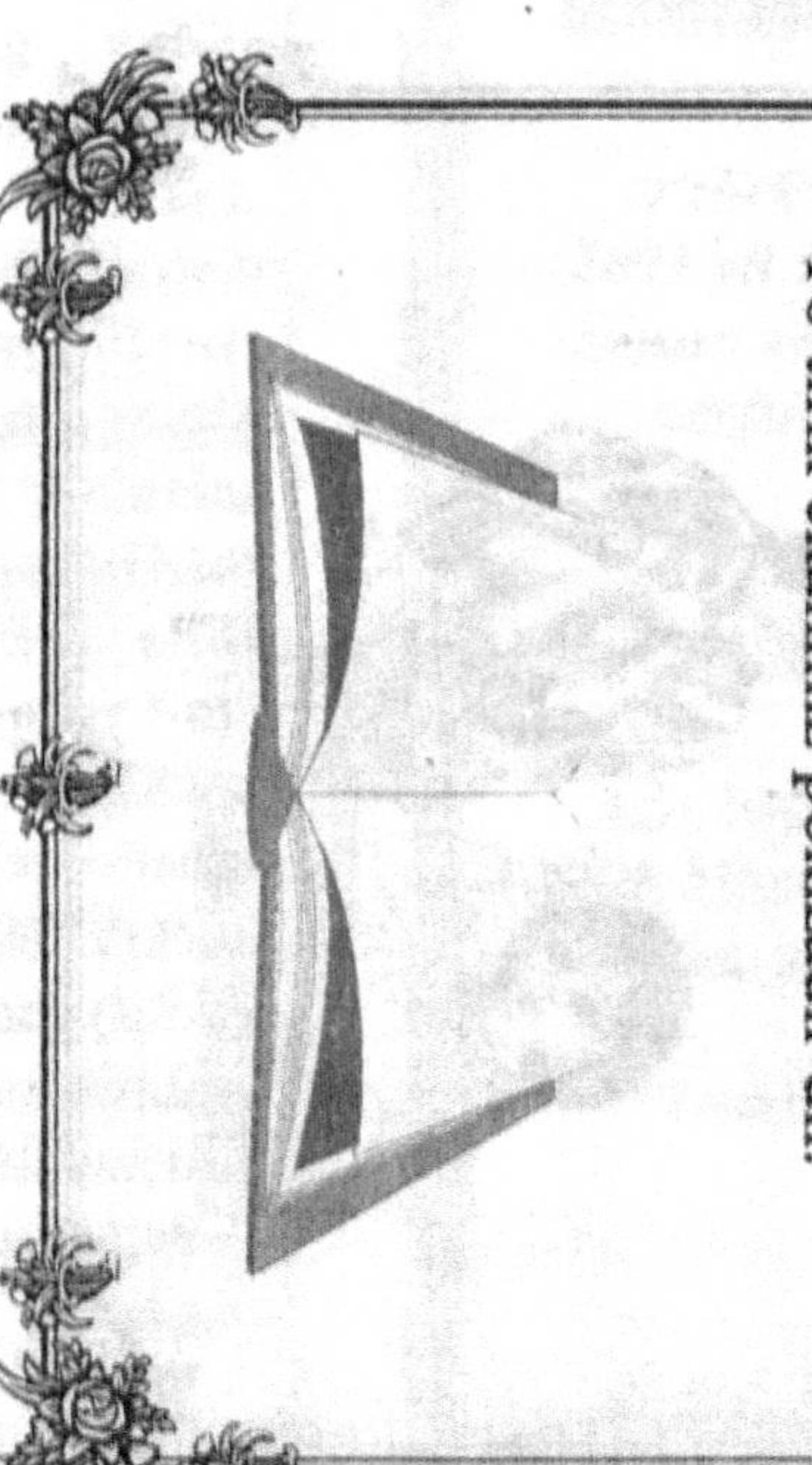
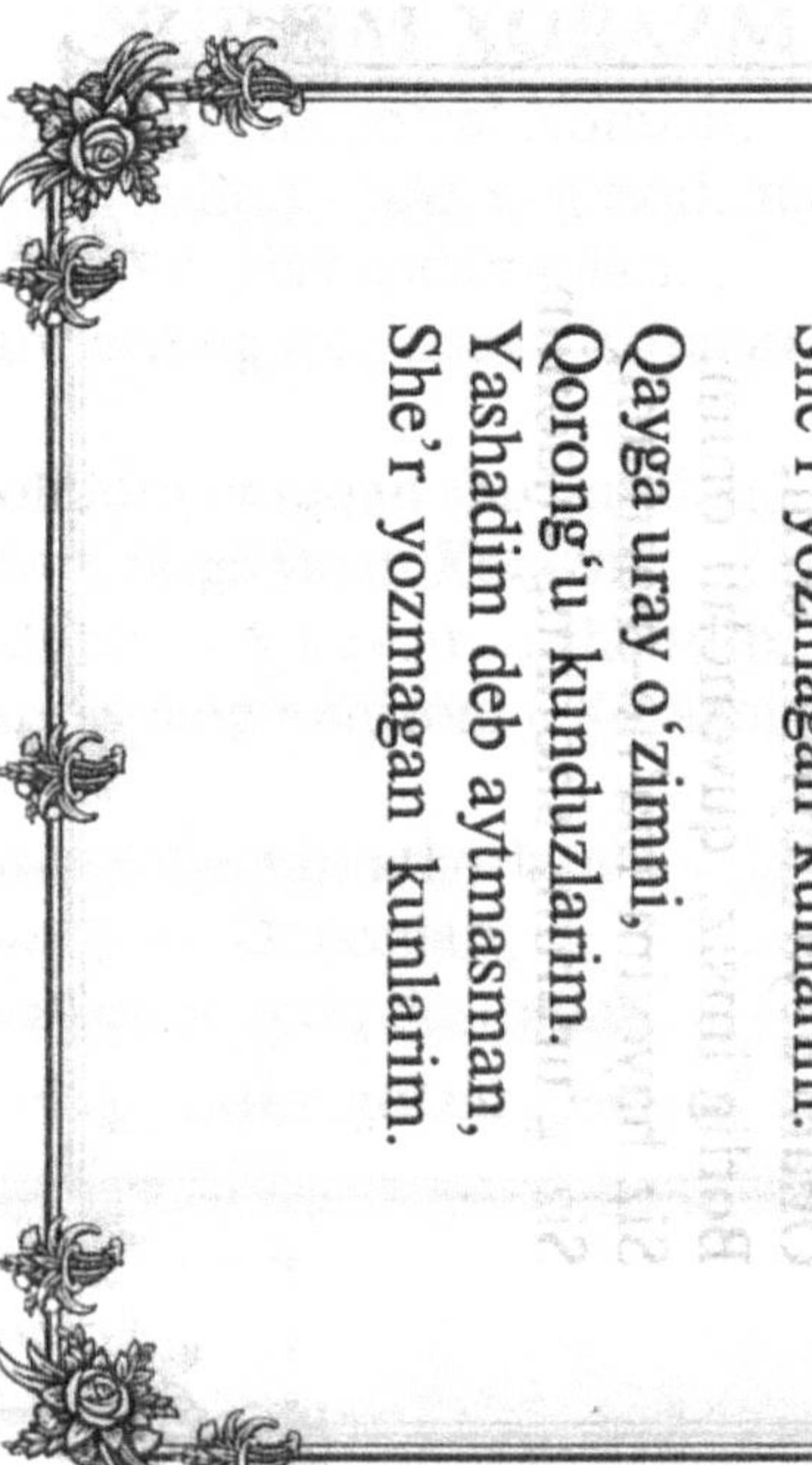
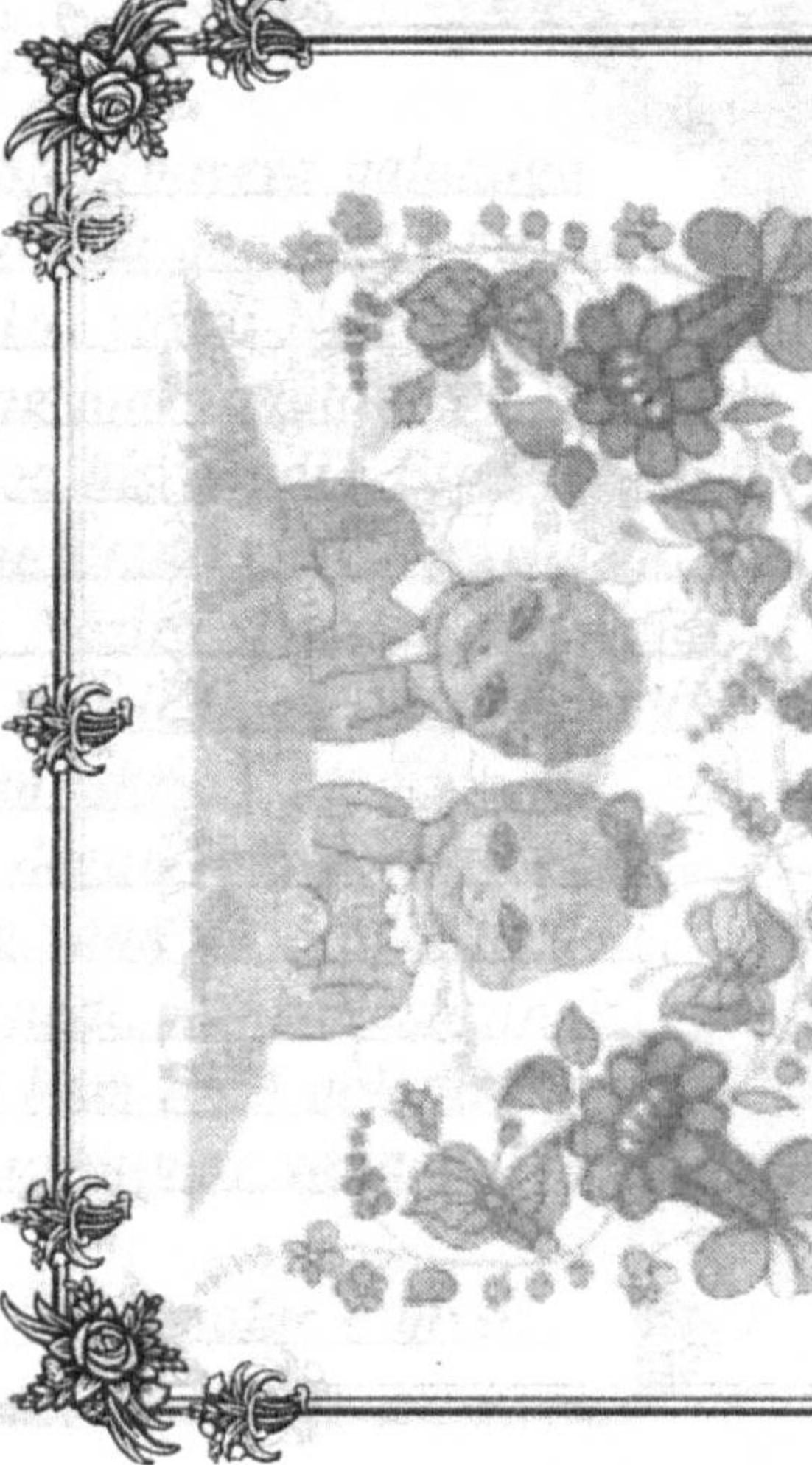
26

Qayg'urdingiz bizni deya qanchalar,
O'ylamaysiz o'zingizni hech bir on.
Bo'larmi-ya mehiringiz mo'l shunchalar,
Baxtimiza dard ko'mangiz hech qachon,
Ko'zlariningiz nam bo'lmasin, dadajon.

Fazandalarim oqil fazand bo'lsin deb,
Hayotlari baxt, iqbolga to'ksin deb,
Tashvishimiz bilan bo'lib ovora,
Bolam, deysiz yurakni qilib pora,
Tuzingizni oqlolsak edi zora.

XUSH QOL, MAKTABIM!

29

MO'JIZAKOR SO'Z

Ey do'stim, quloq tut
mengamas she'rga,
So'zim qulog'ingda baldoqcha bo'isn.

Kerakdir insonga mehr, shirin so'z,
Dunyoda yomen so'z, yowuzlik o'lsin.

Bu qora ko'zlarin ne ni istamas,
Xudbinu aldoqchi, bo'imagine ochko'z.
Shoshilma hech qachon,
hech kim qistamas,

Qadamning o'yab bos,
o'yab aytg'zin so'z.

Mehr ber, insonga kerakmas boylik,
Yuzingdan yog'iissin quyoshdavayn nur.
Otinga topilmas oning - bolalik,
Mustaqil farzandsan,
uning gashtin sur.

VATAN

Vatanimsan buyuksan,
Barchamizga suyuksan.
Yomon ko'zdan asraylik,
G'anmlardan saqlaylik.

Ug'ayamiz bag'ringda,
Shodron, xurram, sog'bo'lib.
O'qib, hunar o'rganib,
Ko'nglimiz bir tog, bo'lib.

ENG BUYUK AVOL*(Anaxon opanga)*

Siz borsizki, olam nuraftshon,
Dunyo go'yo jannat, munavar.
Mehringizdan bo'yylanar bo'yim,
Nigohingiz sochlarini tarar.

Tunni tongega ulaysiz bedor, qiz
Boshimizni olibta silib,
Kuylagaysiz sirli bir qoshqa.
Onam deya atayman sizni,

Borlig'imsiz, quvonchli onim.

Siz hayotim ma,no-maznumi,
Siz g'ururim, shonim, vijdonim.

Mehr bilan tebratib beshik,
Kuylagaysiz sirli bir qoshqa.
Goho tundir kunduzim.

Samoni quchsam devmayan,
Dunyo to'la jumboni,
Bir kuni yechsam devmayan.

Goho yuz o'giradi,
Men dan omad yulduzim.

Dunyonin aqloqtadanim, manzil
Qayga uzatasun qo'llim.

Hayot misli charxpakal,
Gohi ravondir yo'llim.

Cho'zsam yetgudek bo'lар,
Qayga uzatasun qo'llim.

JUMBOONI WECHSAM DEYMAN

Fazand uchun oromidan kechar voz.
Ta'rifiga, qiyosiga topmam so'z,
Onam haqqda qancha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

19**DADAMDAN OTGAN...**

Qo'shiq kuylab yurar ohista,
Bobojonim yurgan yo'lida.

Turolmaydi mehnat qilmasa,
Ketmon, qaychi doim qo'lida.

Men ham xuddi bobomdek jo'shib,
Qo'shiq aysam, orom olaman.

Qancha yumush bajarmay zunda,
Qushdek yengil bo'lib qolaman.

Bo'yoqlarni sevaman yana,
Rasm chizib, hordiq olaman.

Rasmin yaxshi chiqib qolsa gar,
Go'yo rassom bo'lib qolaman.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

11**QALBIMDASIZ QALBIMDASIZ OTAJON**

Nurga cho'mgan yoruq olamni,
Buncha barvaqt tashlading, ketding.

Armonlarga ko'mib bag'rimi,
Yuragimni g'ashlading, ketding.

Ko'z yoshimni yashimoq bo'lar,
Nahot endi Muhammad yo'q, deb.

Men yig'layman, yig'layman o'ksib.

Zirak, munchoq taqibdi.

Sochlarni tekislab, d'itc'it
Deya kulib boqibdi.

Ko'zlarim yoshin artib,
Ulardan ahvol so'rdim.

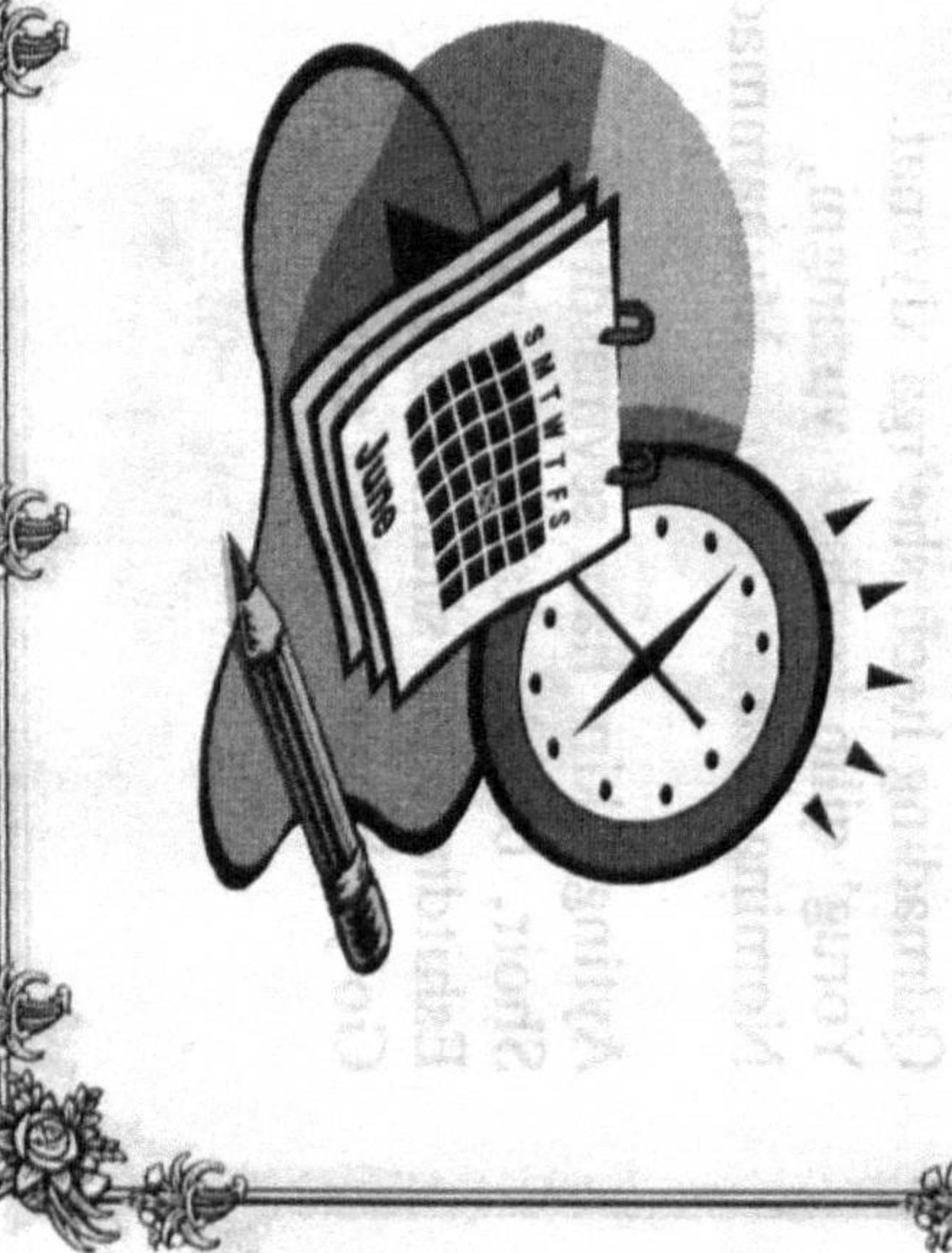
-Tug'ilgan kuning bilan,
Deya kulib boqibdi.

Otajonim yo'q mening,
Boshim asta silabdi.

Oqila qiz bo'l, deya,
Ezgu niyat tilabdi.

Otajonim yo'q mening,
Deya armon qilmagin.

Bizlar hammamiz mehmon,
G'am-anduhni bilmagin.

12**QALBIMDASIZ QALBIMDASIZ OTAJON**

Bugun uxlab tushimda,
Otajonimi ko'rdim.

Go'yo hayotdagidek,
Qushdek yengil bo'lib qolaman.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

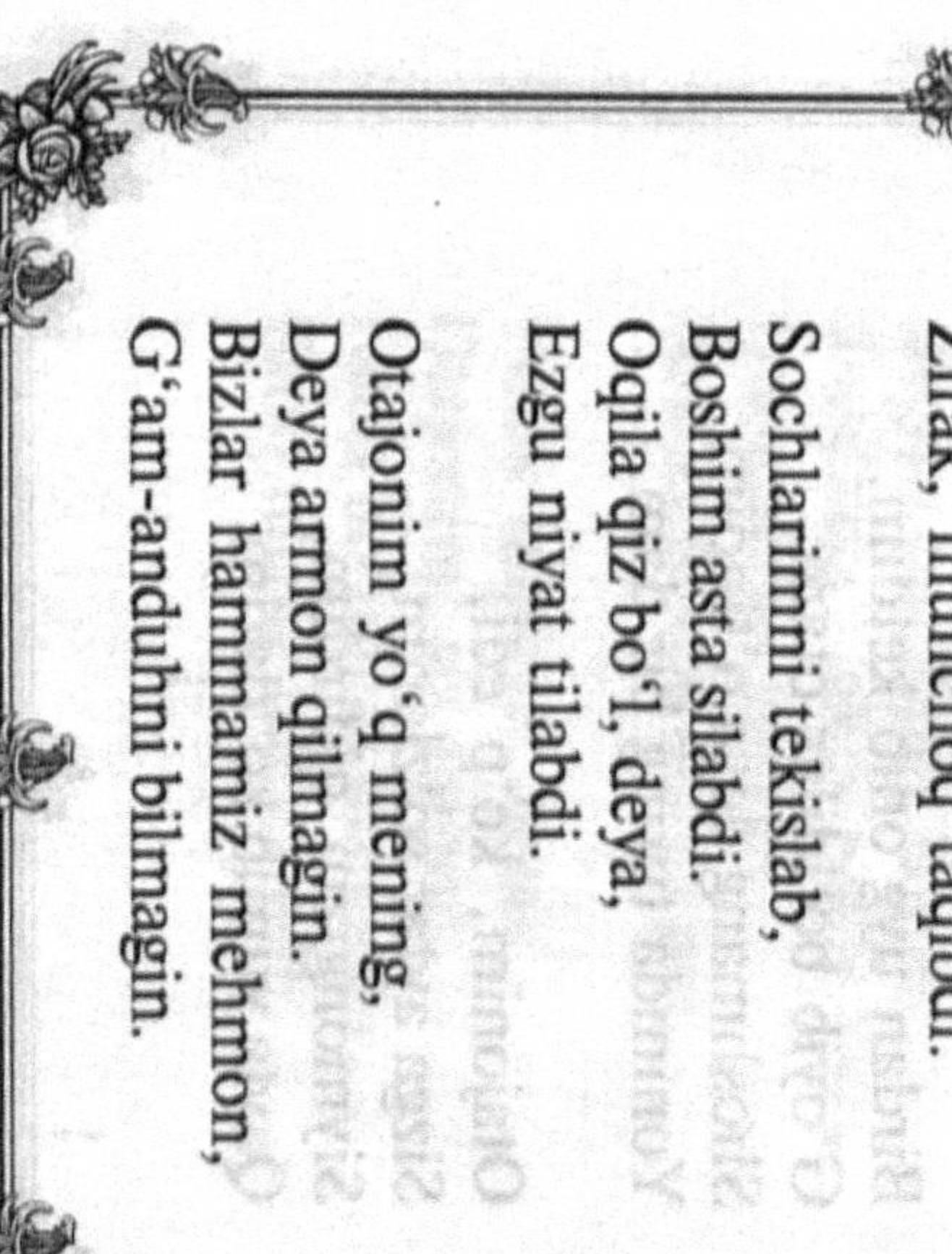
Rassomlikka bo'igan havasim,
Do'star, mena dadamdan o'tgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

Qo'shiq kuylab, hech kam
bo'imagan,

Bobom axir murodga yetgan.

28**QALBIMDASIZ QALBIMDASIZ OTAJON**

Munis, zahmatkashu mustaqib onalar,
Farzand uchun oromidan kechar voz.

Ta'rifiga, qiyosiga topmam so'z,
Onam haqqda qancha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Quvonsak quvongau, yig'lasak g'amgin,
Onam haqda dauncha she'rlar bitsam oz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

Farzandiga baxshida etib umrini,
Horidim demaydi, tin olmas biroz.

3 Dekabr - Nogironlar kuni

Nazira SAFARBOYEVA

AZIZLARIM

Istiqlolga ega bo'ldik,
Mustaqillik nonin yedik,
Yurtboshimiz ota dedik,
Shukur qiling, azizlarim.

Dunyo ichra go'zal gulshan,
Farzandlari sho'xu shodon,
O'zbekiston, bor bo'l Vatan,
Shukur qiling, azizlarim.

Farzandlari jasur o'g'lon,
Ular yurtga posbon, qo'rg'on,
Shundan doim tinchdir osmon,
Shukur qiling, azizlarim.

UMID BILAN
YASHAYMAN DOIM

Onalarni shod qilishlik
farzandlik burchimizdir,
Bizni dunyoga keltirgan,
chunki shu ulug' zotdir.
Ko'zlarida mehr bisyor,
so'zlarida bol bordir,
Farzandlari sog'gom bo'lsa,
onalar baxtiyordir.

Oyida Naziraning she'rleridan namunalar o'qiyisiz.

Xorazmlik tengdoshingiz Nazira Safarboyeva galamiga mansub she'riy misralarni o'qib, ularda qandaydir bir dard borligini fahmlaysiz. Bu bejiz emas. 16 yoshli Naziraxon tug'ma nogiron. Shundanmi, farzandi nosog'gom onalarning iztirobini sog'gom bolalarga nisbatan chugurrog his qiladi. Biroq, u hech gachon tushkunlikka tushmaydi, oydin orzular bilan yashaydi. 9-sinfni muvaffaqiyatli tamomlagan Nazira she'rlar, hikoyalar mashq qiladi. Viloyat migyosida o'tkaziladigan adabiy, badiiy, musiqiy tadbirdarda faol ishtirot etadi.

«Umid bilan yashayman doim» degan iborani hayotdagisi shioriga aylantirib olgan Naziraning yana bir ajoyib fazilati bor: doimo ruhan tetik bo'lishga intiladi. Suhbatlashsangiz undagi ko'tarinki kayfiyat sizga ham o'tib qoladi. hayotga, yashashga bo'lgan qiziqishingiz yanada ortaveradi.

Oyida Naziraning she'rleridan namunalar o'qiyisiz.

YURTIM XORAZM

Mening yurtim go'zal Xorazm,
Qaynar buloq - she'r, g'azal, nazm.
Ko'z-ko'z qilay qadamjolarin,
Mardlarning maydoni - Xorazm.

Jaloliddin chiqqan shu yurtdan,
Polvon pirga vatan Xorazm.
Qadimiyl, lek navqiron shahrim,
Mardlarning maydoni - Xorazm.

Shirin nafas san'atkorlari,
Komiljonu Otajonlari,
Bolabaxshi, xalq dostonlari,
Mening yurtim go'zal Xorazm.

HAR BIR ISHDA
BIRINCHI

Bizning sinfimiz o'quvchilarini barcha hurmat qiladi. Sababi aniq. Chunki biz fanlardan a'lo baholarga o'qish bilan birga, jamoat ishlariha ham faol ishtirot etamiz. Har bir bayramlarda tadbirilar yushtiramiz, fanlar bo'yicha bellashuvlar, tanlovlardar tashkillaymiz. Maktablararo o'tkazilgan bellashuvlarda bizning sinfimiz doimo g'olib bo'ladidi.

Kuzning yig'im- terim pallasida ham jim o'tirmadik. Qishlog'imiz paxta dalasiga tutashib ketgan. Chaman- chaman ochilib turgan paxtalarni ko'rib qarab turolmadik. Darsdan bo'shaganimizda ota-onalarimizga oq oltinni terishda yordamlashdik. Har birimiz 20 kilogrammgacha terib topshirdik. O'sha zahoti qo'limizga tergan paxtamiz pulini berishdi.

Sinfoshimiz Iroda Yo'idosheva hammamizdan ham ko'p paxta terdi. Deyarli barcha darsliklarini o'sha pulga sotib oldi. Biz ham dugonamiz Irodadek yanada chaqqon, epchil bo'lishga harakat qildik.

Vazira OVLAKIMOVA,

Sirdaryo viloyati,

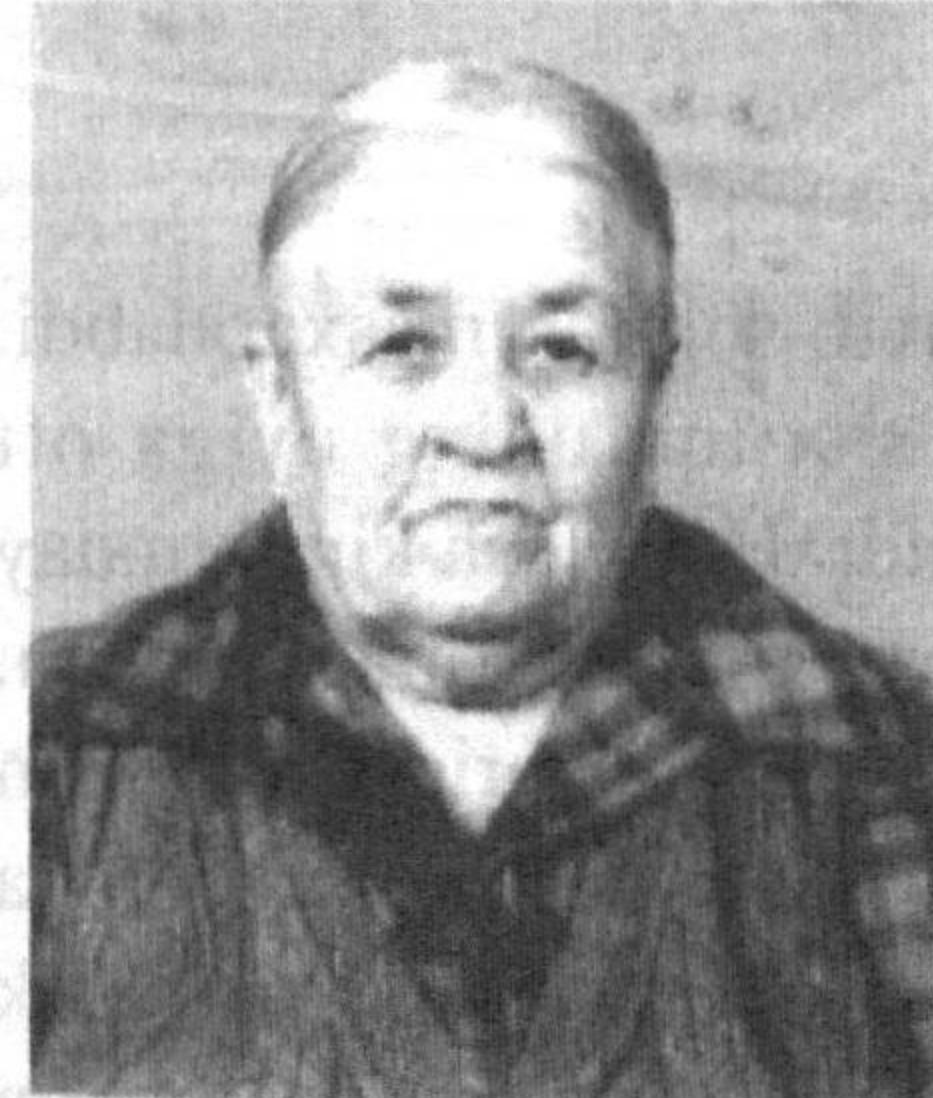
Xovos tumanidagi 7- maktabning
6- sinf o'quvchisi.

Ona haqida so'z

Yodgorim tug'ildi. Katta qizim 6 yoshda, kichigim 3 oylik. Farzandlarimni onajonim Huri ayaga tashlab, o'zim ishga kirdim. Farroshlik qilib, 35 so'm maoshga bolalarimni boqardim. Shunday kunlarning birida O'ktam ismli singlim og'ir betob bo'lib qoldi. Singlim jon taslim qila olmay yotganida men unga: «O'g'ling

tugamaydigandek...

Men ham ana shunday mehridaryo ayollarimizdan biri - Toshkent viloyati, Qibray

tumanidagi R. Musamuhamedov shirkat xo'jaligida yashovchi Nuri aya Alimbayeva haqida so'z aytmoqchiman.

Nuri aya piru badavlat onaxon. 5 nafar o'g'il-qizning mehribon onasi, 14 nafar nabira, 1 evaraning buvijonisi bo'lib, keksalik gashtini surib o'tiribdilar.

- E, qizim-ey,-deya so'z boshladilar onaxon.- Bu kunlarga yetishimning o'zi bo'lgani yo'q. Hayotning barcha achchiq-chuchuk kunlarini boshimdan kechirdim, desam mubolag'a bo'lmaydi...

O'zim kechroq turmushga chiqdim. Biz baxtli hayot kechirardik. Ammo baxtli kunlarimiz uzoqqa cho'zilmadi. Turmush o'rtog'im to'satdan vafot etdi. Uch nafar qizim va vujudimdag'i bo'lajak farzandim bilan 35 yoshimda beva goldim. Keyin esa o'z ismi o'zi bilan

Anvarjondan ko'ngling to'q bo'lsin, uni o'zim tarbiya qilaman» deb va'da berdim. Shunday so'nggina u xotirjam ko'z yumdi. To'rt farzandim beshta bo'ldi. Qolgan umrimni to'laligicha ularga baxshida qildim.

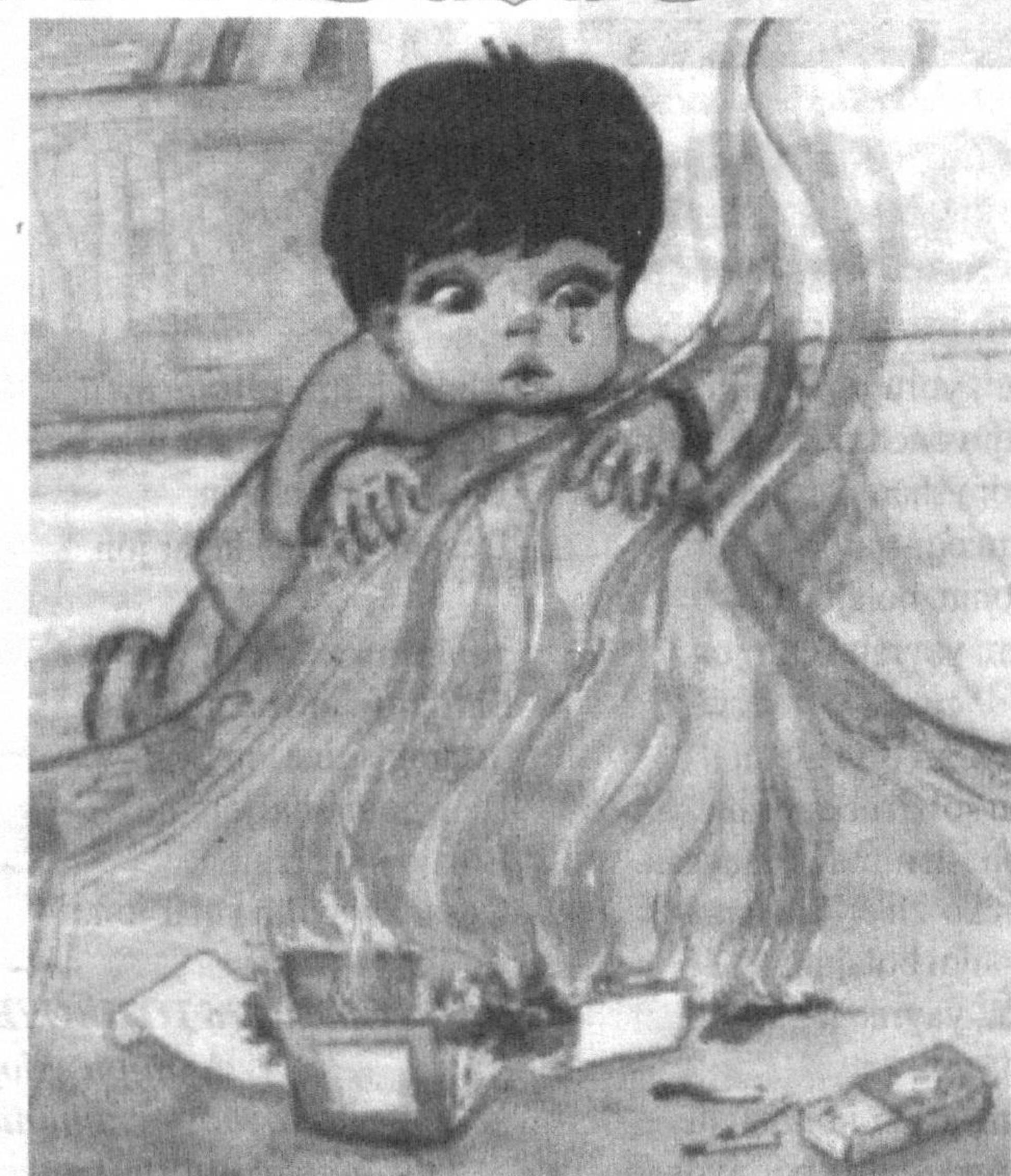
Beva ayolning kuni qursin ekan. Kulsam, «ana, beva kulyapti», yig'lasam, «zorlanyapti» deyishardi. Pulimni ayab, hatto avtobuslarga chiqmasdim. Ko'rgan qiyinchiliklarim o'zimgagina ayon edi...

Farzandlarim ulg'aya borishdi. To'ng'ichim Malika maktabni

ayniqsa, singlimga bergen va'damning ustidan chiqqanimdan behad mammunman. Sabrning tagi sariq oltin, deganlari rost ekan. Hozir dunyoda mendan baxtli odam yo'qdek, nazarimda.

Nuri ayaning so'zlarini tinglab, ularning sabr-bardoshlariga, matonatlariga astoydil havas qildim. «Nuri aya, siz Hazrati ayolsiz» deb yubordim beixtiyor. O'zgalarning farzandi u yodqa tursin, o'z jigargo'shalarini ham tashlab ketayotganlari ham yo'q emas-ku. Qani endi dunyodagi barcha ayollar Nuri ayadek bo'lsa. Hayotimiz yanada go'zalroq, mazmunliroq bo'ldi.

Saodatxon ISMATOVA,
Toshkent viloyati, Qibray
tumanidagi
Chingeldi maishiy
xizmat kasb-hunar kolleji
talabasi.

Hurmatli bolajonlar!

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 7 noyabr kunitagi 622-F sonli farmoyishiga asosan xalq xo'jaligi va aholi turar joylarida yong'in xavfsizligi tadbirlarini kuchaytirish maqsadida

15 noyabrdan to 15 dekabrgacha

respublikamizda

YONG'IN XAVFSIZLIGI OYLIGI

o'tkazilmoqda.

Aziz bolajonlar! Yong'in xavfsizligi qoidalariga rioya qilish bilan siz davlat va shaxsiy mulkingizni yong'indan asragan, shuningdek, yaqinlaringiz va tengdoshlarining xavfsizligini ta'minlagan bo'lasiz.

Toshkent shahar IIBB Shayxontohur tumani IIB

Yong'in Xavfsizligi bo'limi.

Aziz bolajonlar, «Istiqlol umidlari» to'garagimiz mehmoni bo'lgan yozuvchimizni sizlarga tanishtirishning hojati yo'q deb o'ylayman. Chunki sevimli adibimiz Tursunboy aka Adashboevni hammangiz juda yaxshi taniyisiz, quvnoq, ajoyib she'rlarini mazza qilib o'qiyisiz.

Tursunboy aka bilan bo'lgan uchrashuvimiz ham juda maroqli o'tdi. To'garak a'zolari mehmonimizni bolalik onlari, orzulari, ilk bor chop etilgan she'riy mashqlari, ustozlari haqidagi savollarga «ko'mib tashlashdi».

- Bolaligim suronli urush yillariga to'g'ri kelgan. O'sha paytlarda maktabda a'lo o'qigan o'quvchilarini rag'batlantirish maqsadida bepul gazeta va jurnallar tarqatilardi. Mutolaani yaxshi ko'rganim bois, yanada yaxshiroq o'qishga intilardim. Bora-bora she'rlar mashq qila boshladim. Keyinchalik O'sh viloyat gazetasida ishlay boshladim. Sevimli yozuvchimiz Qudrat Hikmat menga ustozlik qila boshladilar. Qudrat aka juda talabchan, qattiqqo'l, so'zining ustidan chiqadigan, shuningdek, xotiralari juda yaxshi inson edilar. Lo'nda, qisqa yozardilar. Yangi yozgan har bir she'rimni tinglab ko'rardilar. Bir yo'la tahrir da, zumda o'zimga yoddan aytib berardilar. Bir yo'la tahrir

ham qilib ketardilar. Yuborgan o'ntalab she'rlarimni ma'qul kelganlarini olib, ayrimlarini qayta ishlugin, yo bo'lmasa yirtib tashla, deya qaytarib yuborardilar...

60 -yillarda bo'lib o'tgan respublika yosh ijodkorlarining birinchi anjumanida qatnashdim. Safar Barnoyev, Olqor Daminlar bilan ana shu anjumanda tanishganman.

Oradan yillar o'tdi. Mana, hozir o'zimning ham talaygina shogirdlarim bor. Qudrat akadan nimaniki o'rgangan bo'lsam, shogirdlarimga ham yetkazishga intilaman.

To'garagingizga taklif qilganingizdan, sizdek she'riyatga ixlosmand o'g'il-qizlarning ko'pligidan juda mammunman. Shoirlikni tanlabsizlarmi, ko'proq o'qib o'rganining, tinimsiz mashq qiling. Qisqa va lo'nda yozishga harakat qiling. Chunki, bolajonlar besabr bo'lishadi-da. Maslahatim - nasihatomuz she'rlar yozishdan qoching. Chunki ota-onasi, o'qituvchi va shoiring vazifalari turlicha. Shoir bolalarga, «o'zingdan kattalarni hurmat qil» yoki bo'lmasa «puxta bilim ol» deya nasihat qilishi shart emas. Bu ota-onalarning, ustozlarning vazifasi. Har biri o'z vazifasini bajargani, bir-birini to'ldirib borgani ma'qul...

Uchrashuvimiz juda qiziqarli o'tdi. Bolajonlar qo'llariga qog'oz, qalam olib, adibimiz bergan maslahatlarni yozib borishdi. O'zlarining hamda shogirdlarining she'rlaridan tinglashdi.

Andijon viloyati, Buloqboshi tuman xalq ta'limi bo'limi goshida «Yosh ijodkorlar» uyushmasi faoliyat ko'rsatmoqda. Uyushma a'zolari asosan maktablarning o'qituvchi va o'quvchilarini bo'lib, ular o'zlarini yozgan she'va nasriy asarlari bilan mashq ulotlarga qatnashib turadilar. O'yida siz ana shu uyushma a'zolari ijodidan namunalar o'qivsiz.

BOLAJONIM

Sensan, yorug' jahonim,
Ham quvonchim, ham borim.
Hayotim shamchiroq'i,
Ko'zim oqu qarog'i.
Bolajonim bolajon,
Desam, yayrab ketar jon.

Kulgichlari o'ynagan,
Biyron so'zli erkamsan.
Charchash nima bilmaysan,
Jayron ko'zli erkamsan.
Bolajonim bolajon,
Desam, yayrab ketar jon.

Qalbing g'ubor bilmaydi,
Mas'um ko'zing porlaydi.

Ishdan horib kelsam men,
So'zing qalbim cho'g'laydi.
Bolajonim bolajon,
Desam, yayrab ketar jon.

Tangrimga shukur deyman,
Shirintoyim yonimda
Yonimdagina emas,
Ham qonimda, jonimda.
Bolajonim bolajon,
Desam, yayrab ketar jon.

Gulchehra TOJIBOYEVA,
Andijon viloyati,
Buloqboshi tumanidagi
2-maktabning o'qituvchisi.

OLTIN TOJ

Ichi to'la savoldir,
Bizning ajib oltin toj.
Sinab ko'radi sizni,
Zukkoligingiz har chog'.

Yutqazgan xafa bo'lmang,
Bu bir kichik o'yindir.
Boshqa safar baxt kular,
Deb tilaydi «Oltin toj».

Feruz MUHAMMEDOV.

Qadim-qadim zamonda, ko'mko'k tog'lar ortidagi Bog'i Eram tomonda Xo'ja Ahmad ismli bir zodagon yashagan ekan. Uning boyliklari behisob ekan, kechqurun oltinlarni yerga yoysa, osmon yorishib, yulduzlar ko'rinxay ketarkan. U hech kimni mensimas, hech kim bilan gaplashmas ekan. Oltinlarini yerkor ko'kkay ishonmay, hammadan berkitib yurarkan. Undan biror yordam so'rab kelgan kishilarni quvib solarkan. O'sha nokas boy avval bir *Ertak* qolmadidi. Xo'ja Ahmadning o'zi halok bo'libdi. Odamlar uni yomon

ko'rishgan iuchun hech kim yordamga kelmabdi.

Boyliklaridan asar ham qolmadidi. Xo'ja Ahmadning o'zi halok bo'libdi. Odamlar uni yomon

ko'rishgan iuchun hech kim yordamga kelmabdi.

Qissa dan hissa: boylik hech qachon vafo qilmaydi. Unga hirs qo'yish eng katta gunoh.

Botirjon EGAMBERDIYEV,
10-ixtisoslashtirilgan
maktab-internatinning 7-
sinf o'quvchisi.

BILAG'ON BOLALAR DIQQATIGA

Siz «Tong yulduzi» sahifalarida uchrashuvdigan xatolarni albatta topib, bizga yozib yuboring. Chunki atayin bilag'on va topag'onligingizni sinash maqsadida harflar tushirib qoldiriladi yoki qo'shib qo'yiladi. Tinish belgilari o'z o'rniда ishlatilmaydi...

Maqsadimiz bilimli bo'ling. Chunki osmonni yulduzlar yerni esa bilimlilar bezar.

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasি

Muassislar:
O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI DAVLAT MATBUOT QO'MITASI, O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI, «KAMOLOT» YOSHLAR İJTIMOİ HARAKATI, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» XAYRIYA JAMG'ARMASI

BOSH MUHARRIR:
Umida ABDUAZIMOVA

TAHIR HAY'ATI:
Shuhrat AHMEDOV,
Jamiliddin FOZIROV,
Oynisa MUSURMONOVA,
Komil YUSUPOV,
Mukarrama MURODOVA,
Sunnatilla QO'ZIYEV,
Ergashvoy SARIQOV.

Noshir
«Ijad dunyosi»
nashriyot uyi.

Gazeta «Ijad dunyosi» nashriyot uyi kompyuter bo'limida terib sahilafandi.

Hajmi A-3, 2 bosma taboq.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasida 58.519 nusxada ofset usulida bosildi.

Korxona manzili:
«Buyuk Turon» ko'chasi, 41.

Buyurtma № 1-3092
Gazetani Muhabbat MAHSUDOVA sahilafadi.
Navbatchi: Muharrama PIRMATOVA

Ro'yxatdan o'tish tartibi № 000137
Manzilimiz: 700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Tel: 144-62-34.
144-63-08